

ARALASHTIRILGAN TA'LIM STRATEGIYALARI: AUDIOVIZUALNI AN'ANAVIY USULLAR BILAN UYG'UNLASHTIRISH

Usmonova Gulhumor Qo'ldashboy qizi

Andijon Viloyati Baliqchi tumani 50-maktab ingliz tili o'qituvchisi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.13912838>

Annotatsiya. Tinglash ko'nikmalarini rivojlantirishda samarali pedagogik yondashuv sifatida an'anaviy yuzma-yuz o'qitishning zamonaviy raqamli vositalar bilan uyg'unlashgan aralash ta'lim o'z o'rniga ega bo'ldi. Ushbu maqola audiovizual vositalar, jumladan, videolar, podkastlar va interaktiv axborot vositalarini o'quvchilarning faolligini oshirish va ta'lim natijalarini yaxshilash uchun qanday qilib an'anaviy o'qitish usullariga integratsiyalashuvini o'rganadi. Audiovizual tarkibni an'anaviy o'qitish usullari bilan birlashtirib, o'qituvchilar turli xil o'rganish imtiyozlarini qondirishlari va yanada dinamik va samarali o'quv muhitini yaratishlari mumkin. Maqolada aralash ta'lim strategiyalarini amalga oshirish bo'yicha ilg'or tajribalar, yuzaga kelishi mumkin bo'lgan muammolar va o'quvchilarning tinglash malakasini oshirishga intilayotgan o'qituvchilar uchun oqibatlari muhokama qilinadi.

Kalit so'zlar. Aralashtirilgan o'rganish, audiovizual vositalar, an'anaviy o'qitish usullari, tinglash qobiliyatlari, pedagogik strategiyalar, multimedia ta'limi gibrid o'rganish.

Kirish. Aralashtirilgan ta'lim an'anaviy yuzma-yuz o'qitishni raqamli media va onlayn vositalar bilan birlashtirgan, o'quvchilarga yanada moslashuvchan va qiziqarli ta'lim tajribasini taqdim etuvchi o'quv yondashuvini anglatadi. So'nggi yillarda audiovizual (AV) vositalari aralashgan o'quv muhitining muhim komponentlari sifatida paydo bo'lib, o'quvchilarga turli xil kirish manbalari va jalb qilish usullarini taklif qiladi. Ushbu vositalarni an'anaviy usullar bilan integratsiyalashgan holda, o'qituvchilar turli xil talabalar populyatsiyasining tinglash ehtiyojlarini yaxshiroq hal qilishlari va maqsadli tilni yaxshi tushunishlarini rivojlantirishlari mumkin.[1]

Aralashtirilgan ta'limda audiovizual vositalar. Videolar, podkastlar, animatsiyalar va raqamli hikoyalar kabi audiovizual vositalar o'quvchilarga tinglash ko'nikmalarini rivojlantirishning immersiv usulini taqdim etadi. Ushbu vositalar talabalarga real hayotda tildan foydalanish, jumladan, turli xil urg'u, idiomatik iboralar va tabiiy intonatsiyalarni his qilish imkonini beradi. Ma'ruzalar, o'qish faoliyati va muhokama sessiyalari kabi an'anaviy usullar qimmatli bo'lsa-da, ko'pincha AV vositalari taqdim etadigan dinamik va interaktiv jihatlariga ega emas. AV kontentidan foydalangan holda, o'qituvchilar o'quvchilarni kundalik tildan foydalanishni aks ettiruvchi turli xil tinglash tajribalari bilan tanishtirishlari mumkin va maqsadli tilni yanada qiziqarli va qulayroq usullar bilan ta'minlaydi.[2]

Misol uchun, tinglash mashqlari davomida qisqa videokliplar yoki hujjatli filmlardan foydalanish o'quvchilarning haqiqiy suhbatlarni tinglash orqali tushunish ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradigan kontekstga boy muhitni ta'minlashi mumkin. Podkastlar va audio yozuvlar, shuningdek, sinfdan tashqarida tilni mashq qilish uchun keng manbalarni taklif etadi. Bunday manbalar avtonom o'rganishni rag'batlantiradi, chunki o'quvchilar tushunishni kuchaytirish uchun o'z tezligida tinglashni mashq qilishlari, pauza qilishlari, ortga qaytarishlari va tarkibni takrorlashlari mumkin.

Audiovizual vositalarni an'anaviy usullar bilan birlashtirish. Samarali aralash ta'limning kaliti AV vositalarini an'anaviy yondashuvlar bilan qo'shimcha tarzda

birlashtirishdir. Samarali strategiyalardan biri audiovizual kontentni tinglashdan oldingi mashg'ulotlar sifatida foydalanish, sinfda chuqurroq muhokama qilishdan oldin talabalarning mavzu bo'yicha oldingi bilimlarini faollashtirishdir. Guruhlarni tahlil qilish, mulohaza yuritish yoki muhokama sessiyalari kabi tinglashdan keyingi mashg'ulotlar o'quvchilar o'zlashtirgan narsalarni yanada mustahkamlashi mumkin.

Ma'ruza paytida qayd qilish kabi an'anaviy usullar animatsion diagrammalar yoki multimedia taqdimotlari kabi vizual tasvirlar orqali murakkab tushunchalarni aks ettiruvchi AV vositalari bilan boyitishi mumkin. O'qituvchilar, shuningdek, raqamli platformalar orqali tinglashga asoslangan vazifalarni belgilashlari mumkin, bu esa sinfdagi o'qitishni onlayn resurslardan foydalanadigan uy vazifalari bilan mustahkamlashi mumkin.[3]

Aralashtirilgan ta'limdagi qiyinchiliklar

Aralashtirilgan ta'lim ko'plab afzalliklarni taqdim etsa-da, AV vositalarini an'anaviy usullar bilan integratsiyalash qiyinchiliklarni keltirib chiqaradi. Umumiy masalalardan biri ham o'qituvchilar, ham talabalar o'rtasida texnologik savodxonlikka bo'lgan ehtiyojdir. Tegishli ta'lim va yordam bo'lmasa, ushbu vositalarning samaradorligi pasayishi mumkin. Bundan tashqari, ishonchli texnologiyaga, jumladan, apparat va yuqori tezlikdagi internetga kirish resurslari yetarli bo'lmagan sharoitlarda to'siq bo'lishi mumkin.

AV tarkibini an'anaviy ko'rsatmalar bilan muvozanatlash ham qiyin. Raqamli vositalarga haddan tashqari ishonish samarali o'qitishning o'ziga xos belgilari bo'lgan shaxsiy o'zaro ta'sirni va tezkor fikr-mulohazalarni kamaytirishi mumkin. O'qituvchilar AV vositalari an'anaviy usullarni almashtirish o'rniga, kuchaytiradigan muvozanatni yaratishga intilishlari kerak.[4]

Aralashtirilgan ta'lim uchun eng yaxshi amaliyotlar. Samarali aralash ta'lim audiovizual vositalar va an'anaviy usullarni birlashtirishga strategik yondashuvni talab qiladi. Muvaffaqiyatli integratsiya uchun ba'zi eng yaxshi amaliyotlar:

Maqsadli integratsiyani rejalashtirish: Amaldagi audiovizual materiallar o'quv maqsadlariga mos kelishini va an'anaviy ta'lim maqsadlarini to'ldirishini ta'minlang. Turli xillikni ta'minlash, qiyin tushunchalarni mustahkamlash yoki real dunyo ilovalarini taklif qilish uchun AV vositalaridan foydalaning.

Tarkibni diversifikatsiya qilish: Turli xil o'rganish uslublarini jalb qilish uchun keng turdagi audiovizual materiallardan foydalaning. Misol uchun, ba'zi talabalar infografika kabi ko'rgazmali qo'llanmalardan foydalanishi mumkin, boshqalari esa podkastlar yoki audio yozuvlar kabi eshitish usuliga yaxshiroq javob berishlari mumkin.

Faol ta'limni qo'shing: An'anaviy ma'ruzalarni talabalar ishtirokini talab qiluvchi interaktiv audiovizual tadbirlar bilan birlashtiring. Masalan, talabalardan video segmentlarni tahlil qilishlarini, tinglash faoliyatidan keyin guruh muhokamalarida qatnashishlarini yoki raqamli viktorinalarda qatnashishlarini so'rang.

Moslashuvchanlikni taklif qiling: Talabalarga AV asboblari bilan tinglash qobiliyatini o'z tezligida mashq qilish avtonomiyasini bering. Ularga sinfdan tashqari raqamli kontentni o'rganishga imkon bering, shu bilan o'rganishni uzluksiz va moslashtiring.

Xulosa. Audiovizual vositalarni an'anaviy usullar bilan birlashtirgan aralash o'rganish strategiyalari tilni o'rgatishda, ayniqsa tinglash ko'nikmalarini rivojlantirishda kuchli yondashuvdir. Samarali birlashtirilganda, AV vositalari o'quvchilarga an'anaviy o'qitishning asosiy tamoyillarini to'ldiradigan boy, haqiqiy tinglash tajribasini taklif qiladi. Texnologik

savodxonlik va foydalanishda qiyinchiliklar mavjud bo'lsa-da, aralash ta'lim strategiyalarini puxta o'ylash talabalarning til o'rganishdagi faolligini va umumiy malakasini sezilarli darajada oshirishi mumkin.

References:

1. Garrison, D. R., & Vaughan, N. D. (2008). Blended Learning in Higher Education: Framework, Principles, and Guidelines. Jossey-Bass.
2. Bonk, C. J., & Graham, C. R. (Eds.). (2012). The Handbook of Blended Learning: Global Perspectives, Local Designs. Wiley & Sons.
3. Sharma, P., & Barrett, B. (2007). Blended Learning: Using Technology in and Beyond the Language Classroom. Macmillan.
4. Hrastinski, S. (2019). What Do We Mean by Blended Learning?. TechTrends, 63(5), 564-569.

